

BELÜGYMINISZTERIUM

10—22/8/1973.
X

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT

az 1995. évi LXV. tv. 28. §-a

figyelemmel

SZIGORÚAN TITKOS!

1 péld. érkezett.

László - Horváth et
- Ambrus et
- Bodrozsi et
- Bélint et

[Handwritten signatures and initials]

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

**08. számú
UTASÍTÁSA**

SZIGORÚAN TITKOS!	
Titk. sz.: 40-31-8	Lap: 4
1973 JUN 7	
Utasítás: J. Arany	

Budapest, 1973. évi május hó 28-án.

Tárgy: Az államtitkok és szolgálati titkok rejtjelzéssel történő védelme.

A 3397/1965. Korm. számú határozatban, valamint a 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet 11. §-ának a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján az államtitkok és szolgálati titkok rejtjelzéssel történő védelmére, valamint a rejtjelző szolgálat szervezetére, működési rendjére és a rejtjelzés feletti szakfelügyelet ellátására — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

I.

Rejtjelzési kötelezettség

1. Azok a közlemények, amelyek a 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet értelmében államtitkot, illetve szolgálati titkot tartalmaznak, vezetékes és vezeték nélküli hírközlő eszközön csak rejtjelezve továbbíthatók.
2. Vezetékes és vezeték nélküli hírközlő eszközön továbbításra kerülő államtitkok, vagy szolgálati titkok rejtjelzésére a közlemény titkossági fokának megfelelő biztonságú rejtjelző eszközt, vagy rejtjelzési módszert, illetve titkosítást kell alkalmazni.

II.

Szervezeti kérdések

3. Azoknál a minisztériumoknál, országos hatáskörű szerveknél (a továbbiakban: Szervek), ahol államtitkot vagy szolgálati titkot képező közlemények rendszeresen kerülnek hírközlő

13/1380

Jh-GP/1/3

J/vot

30-760

10-975/73.

eszközön továbbításra, és ehhez rejtjelző szolgálattal rendelkeznek — a rejtjeles kapcsolatok nagyságától és jellegétől függően — „**Központi Rejtjelző Szerv**”-et, -eket (a továbbiakban: KRSz), illetve „**Rejtjelző Szerv**”-et, -eket (a továbbiakban: RSz) kell létrehozni.

Ahol KRSz, vagy RSz nincs, de rejtjelző eszközök tervezése, kivitelezése, karbantartása, javítása, tárolása, vagy bármilyen rejtjelzéssel kapcsolatos tevékenység folyik, „**Rejtjelzési Megbízottat**” (a továbbiakban: RMB) kell kijelölni.

4. A Magyar Népköztársaság területén, minden rejtjelzéssel kapcsolatos tevékenység, a rejtjelző szolgálat és annak működése feletti szakfelügyeletet a BM-ben működő „**Országos Rejtjelközpont**” (a továbbiakban: OR) látja el.
5. A rejtjelző szolgálattal rendelkező szervek vezetőinek feladata:
  - a) meghatározni a KRSz, RSz és RMB szervezeti helyét;
  - b) meghatározni a rejtjeles összeköttetések irányait;
  - c) kiadni a „Rejtjelzési Utasítás”-t;
  - d) megteremteni a rejtjelzés előírt biztonsági feltételeit;
  - e) biztosítani a rejtjelző szolgálat működésének anyagi, technikai, személyi feltételeit;
  - f) biztosítani, hogy a rejtjelző eszközöket, rejtjelzési módszereket a lehető legkevesebben ismerhessék meg, csak azok, akiknek a szolgálati, vagy hivatali kötelemük ellátásához ez feltétlen szükséges, és akik erre a megfelelő engedéllyel rendelkeznek;
  - g) biztosítani az OR számára a szakfelügyelet ellátásához szükséges feltételeket.
6. A KRSz és RSz feladata:
  - a) a szerv vezetője által meghatározott kapcsolattartási igények, valamint a rejtjelző eszközök felhasználására és biztonságára vonatkozó OR előírások alapján a rejtjeles összeköttetések megszervezése;
  - b) az alárendelt RSz-ek, illetve rejtjelzők szakirányítása, szakellenőrzése;
  - c) a rejtjelző munkára vonatkozó helyi biztonság követelményeinek, szabályainak kidolgozása;
  - d) az alárendelt RSz-ek, illetve rejtjelzők rejtjelző eszközökkel történő ellátása;
  - e) a használatban lévő rejtjelző gépek üzemkész állapotban való tartása, illetve tartatása;
  - f) a rejtjelzők kiképzése a rejtjelző eszközök használatára, őrzésére, kezelésére, a biztonsági rendszabályok ismeretére. A rejtjelzők továbbképzésének lebonyolítása.
7. Az RMB feladata:
  - a) a Szervnél folyó rejtjelzéssel kapcsolatos tevékenység helyi biztonsági szabályainak kidolgozása;

- b) a biztonsági előírások betartásának ellenőrzése;
- c) a rejtjelzéssel kapcsolatos ügyiratforgalom lebonyolítása;
- d) a rejtjelzéssel kapcsolatos ügyiratok kezelése, őrzése, megsemmisítése.

III.

Személyi kérdések

- 8. Rejtjelző munkakörrel csak politikailag és erkölcsileg feddhetetlen, személyi adottságaik alapján alkalmas személyek bízhatók meg. A feddhetetlenségi igazolás (továbbiakban: „**Betekintési Engedély**”) beszerzésénél a 3120/1971. Korm. számú határozat értelmében kell eljárni.
- 9. Rejtjelző munkát csak azok a személyek végezhetnek, akik:
  - rendelkeznek „**Betekintési Engedély**”-lyel;
  - aláírták a „**Titoktartási Nyilatkozat**”-ot;
  - elsajátították a rejtjelző munkát és annak alapján „**Működési Engedély**”-t kaptak.
- 10. Ahol meghatározott vezetői munkakörben rejtjelző munka végzése, illetve irányítása a szolgálati, vagy hivatali feladatok ellátásával együttjár, személyre szóló „**Betekintési Engedély**” nem kell. Ezen beosztásokat a szervek vezetői a „**Rejtjelzési Utasítás**”-ban rögzítik.
- 11. A rejtjelző gépek javítását, karbantartását végző személyeknek „**Betekintési Engedély**”-lyel, „**Javításra Jogosító Engedély**”-lyel és „**Titoktartási Nyilatkozat**”-tal kell rendelkezniük.
- 12. A KRSz köteles betekintési és működési engedéllyel rendelkező személyekről a „**Rejtjelzési Utasításban**” meghatározottak szerint nyilvántartást vezetni, és a változásokat évenként az OR-nak jelenteni.

IV.

Rejtjelző eszközök

- 13. Rejtjelző eszköz minden olyan technikai és egyéb eszköz vagy segédlet, amelynek alkalmazásával összefüggő, értelmes szöveg úgy alakítható át, hogy azt a használt eszköz és kulcs birtoklása nélkül senki ne érthesse meg.
- 14. **Rejtjelző eszközöknek tekintendő:**
  - átkulcsoló eszközök és kulcsok,
  - rejtjelző gépek,
  - titkosító berendezések,
  - minden olyan egyéb eszköz és berendezés, amelyet az OR rejtjelző eszköznek minősít.

15. **A rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:**
- a) rejtjelzőgépek és titkosító berendezések speciális tartozékai;
  - b) a rejtjelző módszerekről, gépekről és titkosító berendezésekről, valamint azok speciális tartozékáról készült tervek, leírások stb.;
  - c) a rejtjelző eszközök leírásai és használati utasításai;
  - d) a „Rejtjelzési Utasítás” és a rejtjelző szervek felépítésének, működésének rendje;
  - e) a rejtjelzéssel kapcsolatos levelezések, jelentések, feljegyzések, jegyzőkönyvek.
16. A rejtjelző eszközök és rejtjelzési módszerek a 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet értelmében államtitkot képeznek.
17. Az OR elbírálása alapján államtitoknak, illetve szolgálati titoknak minősülnek az alábbi eszközök:
- alaprejtjelző eszközök, valamint a fedőeszközök és kulcsaik, a fedőeszközökkel rejtjelzett táviratok nyílt szövegei;
  - rejtjelző eszközök nyilvántartása.
18. Rejtjelző és titkosító eszköz tervezése, kifejlesztése a Magyar Népköztársaság bármely állami szerve, intézménye, vállalata számára — amennyiben az érvényben lévő biztonsági előírásokat meg tudja tartani — megengedett.
19. Rejtjelző és titkosító berendezésekkel az OR-t a BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség látja el.
20. Rejtjelző eszközöket, gépeket és speciális tartozékaikat a KRSz-ek csak az OR-en keresztül, vagy annak engedélye alapján szerezhetik be.
A rejtjelző eszközök az OR felé elszámolás tárgyát képezik.
21. A Magyar Népköztársaság rejtjeles kapcsolataiban csak az OR által engedélyezett, rendszeresített, illetőleg tudomásul vett rejtjelző eszközöket szabad használni.
22. A rejtjelző eszközöket használati utasítással együtt kell kiadni, amelyben pontosan meg kell határozni a felhasználás technikai és biztonsági előírásait.
23. Rejtjelző eszközök készítésekor, gyártásakor és sokszorosítása-kor a TŰK előírásai szerint kell eljárni. E feladatokkal csak olyan szervek bízhatók meg, amelyek jogosultak szigorúan titkos anyagok, berendezések kivitelezésére. A kivitelezés, gyártás konspiratív körülményeit az OR-el egyetértésben — esetenként — kell szabályozni.

V.

Általános biztonsági előírások a rejtjelző szervek elhelyezésére, őrzésére

24. A rejtjelző szervet biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben kell elhelyezni, ahová — amennyiben ott munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva —

oda beosztottakon kívül csak irányítási és ellenőrzési joggal rendelkezők léphetnek be.

25. A rejtjelző helyiségek, eszközök védelmét előíró különleges rendszabályokat a „Rejtjelzési Utasítás”-okban kell meghatározni.
26. Rejtjelző gépek és technikai titkosító eszközök alkalmazása — géptípusonként — további speciális biztonsági előírásokat is szükségessé tesznek. Ezen előírásokat az OR a gépek kiadásával egyidőben határozza meg.
27. Külföldön lévő rejtjelző helyiségek és eszközök őrzésével kapcsolatban a következő szigorításokat kell alkalmazni:
  - a) a rejtjelző helyiséget az épület legbiztonságosabb részén kell kialakítani, s közvetlen személyes őrzését — éjjel-nappal — biztosítani kell;
  - b) az ajtókat, ablakokat, nyílászáró-szerkezeteket, szekrényeket hazai gyártmányú és meghatározott időközönként cserélt speciális biztonsági zárrakkal kell felszerelni;
  - c) a rejtjelző helyiségek védelmét automatikus riasztó berendezéssel kell biztosítani;
  - d) a rejtjelző helyiségbe az oda beosztott rejtjelző, valamint hivatali felettesein kívül csak a KRSz külön engedélyével ellátott személyek léphetnek be. Idegen állampolgár semmilyen céllal és indokkal sem léphet be a rejtjelző helyiségbe, még felügyelet mellett sem.

VI.

A rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok, anyagok kezelése és ügyvitele

28. A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelésére, ügyvitelére a 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet, illetve annak alapján készített „Ügyviteli Szabályzat” az irányadó a következő eltérésekkel:
  - a) rejtjelző szervek önálló ügyvitelt vezetnek;
  - b) a rejtjelző eszközöket és a velük azonos elbírálás alá eső okmányokat a rejtjelző szolgálatnál kell nyilvántartani és őrizni;
  - c) a rejtjelző eszközök, rejtjelzéssel kapcsolatos iratok, okmányok iktató és nyilvántartó számát megkülönböztető jelzéssel (pl. R-betűvel) kell ellátni.
29. A rejtjelzéssel kapcsolatos nyilvántartás, ügyvitel szabályait, a rejtjeltáviratok feldolgozásának, továbbításának rendjét a Szervek a „Rejtjelzési Utasítás”-ban kötelesek részletesen előírni.
30. Külképviseleteken a rejtjeles táviratok őrzését, a biztonsági előírások figyelembe vételével, a „Rejtjelzési Utasítás”-ban külön kell szabályozni.

31. Rejtjelző eszközöket csak az államtitkokra vonatkozó előírások, rendszabályok betartásával szabad szállítani. Külföldre csak diplomáciai futárszolgálat, — a politikai posta szállítására vonatkozó előírások szerint — továbbíthatók.

Különleges esetekben az ettől való eltéréshez az OR vezetőjének hozzájárulása szükséges.

VII.

Az OR feladatai és hatásköre a szakfelügyelet és szakirányítás ellátása során

32. Ellátja a Magyar Népköztársaságban a rejtjelszakértői tevékenységet.
33. Engedélyezi a rejtjelző eszközök használatba vételét, a rejtjelbiztonság veszélyeztetése esetén megtiltja azok használatát. A rejtjelző eszközök rendszeresítéséhez az OR egyetértése szükséges.
E pont rendelkezése nem vonatkozik a szocialista országok párt és kormányösszeköttetési kapcsolataiban, továbbá az egyesített vezérkarok együttműködési kapcsolataiban — nemzetközi egyezmények alapján — rendszeresített rejtjelző és titkosító eszközökre.
34. Szabályozza a rejtjelző eszközök készítésének, felhasználásának, őrzésének, általános biztonsági feltételeit.
Ezekben a kérdésekben „Körlevelet”, „Használati Utasítást”, „Kezelési Utasítást” és „Szabályzatot” adhat ki.
35. A KRSz-ek, RSz-ek, RMB-k „Rejtjelzési Utasítás”-ához az OR előzetes egyetértése szükséges.
36. Összehangolja az együttműködő KRSz-ek, RSz-ek, munkáját, meghatározza az együttműködés feltételeit.
37. Ellátja a KRSz-eket meghatározott jellegű rejtjelző és átkülszoló eszközökkel.
38. Szabályozza a rejtjelző munkába való bevonás rendjét.
39. Szakirányítja a rejtjelzők kiképzését és továbbképzését.
40. Ellenőrzi a rejtjelző munkával összefüggő szakmai és biztonsági utasítások végrehajtását.
41. Rejtjelzéssel összefüggő kérdésekben jogosult levelezni és kapcsolatot tartani a KRSz-ek, RSz-ek vezetőivel, illetve azok közvetlen előljáróival.

VIII.

Rejtjelző munka ellenőrzése

42. A Magyar Népköztársaság minden rejtjelző szervénél az OR ellenőrzést végezhet, vizsgálatot folytathat le az adott szerv vezetőjének előzetes értesítése mellett.

43. A 42. pontban meghatározotton kívül a KRSz, RSz és RMB munkáját ellenőrizni, illetőleg vizsgálni csak a „Rejtjelzési Utasítás”-ban meghatározott szervezetszerű vezetők jogosultak.

Az ellenőrzésről feljegyzést, vagy jegyzőkönyvet, a vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet tájékoztatás és intézkedés végett meg kell küldeni az ellenőrzött szerv vezetőjének.

A megtett intézkedésről a Szerv vezetője 30 napon belül köteles az ellenőrző szervet tájékoztatni.

44. A rejtjeles hírösszeköttetéssel kapcsolatban állók jelenteni kötelesek, ha a rejtjelző munka biztonságára vonatkozó utasítások megsértését, vagy a rejtjelző munkával összefüggő szabálytalanságot, rendellenességet észlelnek.

A rejtjeles hírközlésre vonatkozó utasítások megsértése esetén az eset jellegétől függően — az OR tájékoztatása mellett — fegyelmi, vagy büntetőjogi felelősségrevonást kell alkalmazni, illetőleg kezdeményezni.

45. A rejtjelző eszközökkel és a rejtjelzés biztonságával összefüggő — és jelen utasításomban nem szabályozott — kérdésekben az OR vezetője jogosult állásfoglalásra.

46. A KRSz-el, RSz-el, RMB-vel rendelkező szervek évente vizsgálják meg és értékeljék a rejtjelzéssel összefüggő tevékenységüket, tapasztalataikat az OR-nak küldjék meg.

Az OR minden évben készítsen jelentést a Magyar Népköztársaság rejtjeles és titkosított híradásának állapotáról, helyzetéről és azt szolgálati úton terjessze fel hozzám.

47. Jelen utasítás alapján KRSz-el, RSz-el, RMB-vel rendelkező Szervek vezetői **1974. június 30-ig** adják ki saját Rejtjelzési utasításaikat.

48. Ez az utasítás megjelenése napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 003/1966., valamint az azt módosító 012/1972. számú miniszteri utasítás hatályát veszti.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 110 példányban.
Kapják: elosztó szerint.